

УДК 338.483.13:392.72

Тарас Крижанівський

аспірант,

Львівський університет бізнесу та права,

м. Львів

Іван Ірза

магістрант факультету туризму,

Львівський державний університет фізичної культури

імені Івана Боберського,

м. Львів

АНАЛІЗ ФАКТІВ РОЗВИТКУ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ В УКРАЇНІ

В продовж останніх десятиліть сфера гостинності в Україні почала інтенсивно розвиватися, та постійно удосконалюватися в частині конкурентно спроможних послуг, як для зовнішнього так і для внутрішнього споживача.

Відомо, що до сфери гостинності можна віднести готельні господарства, які є невідмінною частиною всієї сфери гостинності, адже без готельних підприємств споживачі не зможуть цілком задовільнити свої потреби, та отримати поний комфорт, тому саме готельні господарства є однією з складових туристської індустрії. Зазначмо, що матеріальна база, що призначена для розміщення туристів \ або просто споживачів, посідає одне з перших місць при формуванні туристичної інфраструктури, бо якість проживання, яка є необхідною, та відповідне обслуговування впливають на рівень туристичного сервісу, та загалом на формування вражень від певної локації.

Проводячи аналіз фактів історію з розвитку сфери гостинності загалом та готельних підприємств світі, на сучасної України початок якої можна датувати у 9-11 ст. Таким чином Стародавня Русь завдяки своєму географічному положенню стала центром перехрещування торговельних шляхів між Заходом і Сходом, Північчю та Півднем.

Налагоджуються стійкі торговельні відносини, різнобічні культурні та релігійні зв'язки. Після прийняття християнства на Русі із Візантії до нашої країни потяглися священники, перекладачі, переписувачі книг, ремісники. І потреба у розміщенні зростала, але тогочасне розміщення ще не можна назвати готелями. Саме як готельна справа на Русі вона зароджується в 12-13 ст. Це був час князівських міжусобиць і монголо-татарського загарбань. Величезні володіння монголів потребували добре налагодженого зв'язку підкореними землями. Цей зв'язок здійснювали ханські гінці, які мали постійну потребу в ночівлі та відпочинку. Постоялі двори, притулки, корчми як компонент міського господарства відомі в Україні ще з часів Київської Русі. І не випадково, що центром готельного господарства на Русі був Київ. Так, на Подолі, неподалік від Торговища, приїжджі купці будували свої двори, де зупинялися на час перебування в місті. На Русі аж до 16 ст. центральною фігурою у встановленні та зміцненні зв'язків з іншими країнами був «гість». Гостинні двори складалися із рядів крамниць, торговельних приміщень і складів, об'єднаних укритими галереями. У 17 ст. споруди гостинних дворів доповнювали прямокутні майдани, обнесені кам'яними стінами з вежами та проїзною брамою. У 16 ст. першій половині 17 ст. Київ був одним із головних торговельних центрів Східної Європи, де перехрещувалися торговельні шляхи зі сходу на захід, і навпаки. З Польщі, Кримського ханства, Туреччини, Молдови, Греції, Угорщини, країн Західної Європи через Київ рухалися товари до Московської держави і далі на схід. Для заїжджих купців у місті створювалися спеціальні гостинні двори. Проте бурхливий розвиток готеле будівництва та самого розвитку готельних підприємств розпочався після приєднання України до Московської держави.

У 80-90-х роках 19 ст. на Бессарабській площі також було збудовано готель «Палас Рояль» у стилі французького ренесансу. Найкращі готелі Києва того часу було засновано на Хрещатику, що формувався у 70-х роках 19 ст. як діловий центр міста з розкішними магазинами, банками та іншими установами. Не дивно, що саме тут розташувалися такі відомі готелі, як «Гранд Готель», «Французький», «Бельвю». Найстарішим був готель «Європейський». Він знаходився на місці теперішнього культурного центру «Український дім». Цей

готель збудований у 1851 році, мав вишуканий вигляд та мав найкращий у місті ресторан. Після отримання незалежності Україна стала на нову сходинку у розвитку засобів розміщення, які є найважливішими елементами туризму: якщо немає розміщення - немає й туризму. Це незаперечна й жорстка вимога економіки будь якого туристичного регіону або центру, який прагне твердих та великих доходів від прийому туристів і експлуатації своїх туристичних ресурсів. Прибутки від продажу розміщення становлять у сучасних готелях України в довоєнний період від 50 до 75% усіх доходів та дають 70-80% чистого прибутку.

Розглянемо детальніше етапи інтенсивного розвитку готельного господарства в Україні, та від чого вони залежали:

- Зростання туристичного потоку;
- Створення нових робочих місць. ;
- Підвищення престижу країни;
- Розвиток інфраструктури.

Отже, проаналізувавши вище наведене , можна зробити висновок, що сфера гостинності, а саме готельні підприємства виконують одну з важливих функцій в обслуговуванні споживачів , як зовнішніх так і внутрішніх, а також забезпечують споживачів засобами розміщення тобто житлом та побутовими послугами, також створюють престиж для країни та розвиток інфраструктури. Витрати споживачів\ туристів на послуги сфери гостинності а саме на готельні підприємства становлять від 30 до 70% всіх витрат . Але окрім фінансових результатів , зазначмо , що на даний час , комфорт, та безпека в умовах війни - головний предмет вимог, які представляють споживачі до підприємств сфери гостинності .

Ключові слова: історія розвитку, етапи, сфера гостинності.

Список використаних джерел:

1. Менеджмент [Електронний ресурс]. – URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/management>
2. Учебные материалы онлайн [Электронный ресурс]. – URL: <https://studwood.net>